

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: לטקו	שם פרטי: שרה
----------------	--------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: בריסק	בלועזית: Brisk	שם נעורים:
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: שרי	בלועזית: Sherry	מין: נ / ז תאריך לידה: 15 12 1928
מקום לידה (ישוב, מחוז): קושיצה	בלועזית: Košice	ארץ לידה: צ'כוסלובקיה
שם פרטי של האב: שמואל	שם פרטי ושם נעורים של האם: רחל רוסנק	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	שם נעורים של האישה:	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה (ישוב, מחוז): קושיצה	בלועזית: Košice	ארץ המגורים: צ'כוסלובקיה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: 8 כיתות- יסודי+ תיכון	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה: בית"ר
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): אשוויץ, פולין		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? גטו קושיצה, גטו פלשוב- אחרי פסח בשנת 44		
האם היית במחנות? אילו ומתי? אשוויץ		
מקום השחרור: טרזינשטט	תאריך השחרור: 8 5 1945	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? קושיצה	
מקומות/מחנות בדרך לארץ: רכבת לבלגיה ומבלגיה עם אונייה	שנת העלייה: 1946	שם האנייה: החייל העברי (אם עלה בדרך הים)

אנא ספרי על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

בת 17, סיימתי את ביה"ס- יהודים כבר לא יכלו ללכת ולכן חיכיתי במשך שנה בבית. היינו 3 ילדים- אח קטן ואחות גדולה, אחותי עדיין בחיים אבל מאוד חולה, אחי ואבי מתו בלאגר. גדלתי בתנועת בית"ר יחד עם הציונים במהלך הילדות, אבא היה מאוד ציוני. אבא היה רו"ח ואמא עקרת בית.

נא ספרי על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

בהתחלה אמרו לנו לא ללכת לביה"ס, לאחר מכן לקחו לא את תעודות הזהות. לא נתנו לנו לקנות בחנויות, לקחו לנו את הרדיו מהבית כדי שלא נתעדכן במה שקורה. לא יכולנו לקחת עוזרת ובמהלך שנה לא הלכנו לביה"ס והתחילו להרביץ ברחובות. ואז לקחו אותנו- זה לקח כמה ימים, השוטרים הגיעו ועדכנו שעד שעה מסוימת באים לקחת אותנו ושצריך להשאיר הכל. במהלך פסח נכנסו הגרמנים וההונגרים יחדיו ונלקחנו לבית חרושת ללבנים, לקחו תעודות ולקחו אותנו ואת ההונגרים לגטו למספר שבועות ומשם לאושוויץ. אבא שלי אמר שהוא הולך להציץ וחוזר, חזר אחרי כמה דקות ואמר לנו, שנגיד שלום אחד לשני כי כנראה שלא נתראה יותר בחיים. אבא ירד ראשון יחד עם אחי וכשאני אימי ואחותי ירדנו, כבר לא ראינו אותם. אחי היה בן 15. אימי, אחותי בת ה 19 ואני בת 17 היינו יחד כל המלחמה. בהתחלה אחותי הייתה במחנה אחר ואז התאחדה איתנו, היינו במחנה של הגרמנים. עבדנו כמו חמורים. הגענו לבלשוב ואחותי ואימי יודעות לשיר אז תיכף קיבלו פרוטקציה והיו בעבודות קלות יותר. לי לא הייתה פרוטקציה ובהתחלה סחבתי עצים מלמטה להר ואז סחבתי אבנים. כשרצינו לנוח מספר דקות נכנסו לבית שימוש ואז גילו אותנו, הגרמנים הכניסו כלב נושך ובמידה ומישהו נכנס לנוח אז שלחו את הכלב ולא יכלנו לנוח יותר. הייתי מאוד חולה היה לי טיפוס, מלריה ודלקת פרקים. פגשתי רופאה שבאה לבקר ומסתבר שהיא קרובת משפחה שלי. היא אמרה לא להגיד שאני חולה כדי שלא יקחו אותי לתאי הגזים. אמא שלי בסוף המלחמה שקלה 25 קילו. אבא שלי ואח שלי לא חזרו, הם כנראה השתחררו מהמלחמה וקיבלו אוכל שאסור לאכול ובסוף נהרגו. שמעתי, שלאחי קפאו הרגלים והוציאו לו את האצבעות. ביום האחרון של המלחמה הם הלכו והרבה אנשים נהרגו ביום זה.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

השתחררנו בטרזינשטט, פתאום שמענו מישהו צועק "סוף המלחמה, סוף המלחמה" ואז נכנסו הרוסים וסיפרו לנו מה קרה ונתנו לנו יום אחד לגנוב. גנבתי אודם ומאז תמיד חשוב לי להיות יפה. הרוסים נתנו לנו אוכל קשה, דברים כבדים שאסור היה לנו לאכול אחרי שלא אכלנו כל כך הרבה זמן. הלכנו להירשם שלושתינו לטרנספר יצאה רק רכבת אחת כל שאר האנשים חלו בטיפוס. הגענו לברטיסלביה ומשם לבודפשט. בבודפשט הייתה לנו משפחה, לא ידענו איפה לחפש אותם ופגשנו בחור ששאל אותנו, את מי אתן מחפשות? אמרנו לו, והוא לקח אותנו אליהם. הם טיפלו בנו, הודיעו לנו שאבי ואחי השתחררו והם בדרך אבל הם כבר לא היו בחיים. נכנסו למשפחתינו והם היו באמצע ארוחת ערב. הם קמו וביקשו ממנו לאכול קודם ורצו שנישן במיטות והם ישנו על הרצפה, קיבלו אותו בערך שבועיים. שמענו מכמה אנשים שאחי ואבא נפטרו. מבודפשט עברנו לקושיצה שם פגשנו חבר של בן דוד והוא הפנה אותנו לבת דודה שהשתחררה מהמלחמה כבר לפני, כי בבית שלנו כבר גרו אנשים. קיבלנו אוכל וכסף ובת דודה שלי אמרה שקודם הולכים לרופא בצ'כוסלובקיה. הרופא שלח את אמא שלי ואחותי להבראה ואותי לא שלחו כי היה חוק של עד שניים ממשפחה. הלכתי ברחוב ומישהו ציוני הכיר אותי, זיהה אותי וזכר מי היה אבא שלי, שאל אותי: האם אני רוצה לעלות ארצה? ענית: "היום". והוא שלח אותי להכשרה לישראל ואמר לי להגיד מי היה אבא וסבא שלי כדי שיכניסו אותי. אחרי ההכשרה באתי לארץ. כשאמא שלי ואחותי חזרו מהבראה סיפרתי להן שאני עולה לארץ. להן, כבר פינו את הדירה שגדלנו פעם ואני עליתי ארצה לבד בהתחלה. בארץ הייתה לי משפחה שהגיעו כבר קודם, לפני המלחמה. אוסיסקין היה חבר של אבא שלי והם היו יחד בקונגרס בבזל.

נא ספרי/ על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

הגעתי לארץ באוניה, ראשית לעתלית. בעתלית הכניסו אותנו האנגלים ועד היום יש לי תעודת עולה שיש לי אישור להיכנס לארץ. בעתלית הייתי חודשיים ומשם יצאתי לדודים בפרדס חנה, הם לא הסכימו בעתלית לשלוח אותי למשפחה, אז אמרתי שאין לי אף אחד ואני רוצה להגיע לקיבוץ שלוחות בפרדס חנה ולצאת מעתלית וכך הגעתי לדודים שלי, בערב סוכות, הדוד שלי בא לקחת אותי מהקיבוץ ואחרי שבועיים הלכתי ללשכת העבודה וקיבלתי עבודה באסם, סירבתי לעבודה וביקשתי לעבוד במכונות כי בלאגר למדתי לעבוד עם מכונות וידעתי שמקבלים בזה יותר כסף, התחלתי לעבוד בחברה של מפתחות ומנעולים ואחרי שהם פשטו את הרגל עברתי לחברה שעושה תנורים ואז עברתי לחברת הדוקן- ועשינו נשק, אני יצרתי עוזי, בעבודה זו הכרתי את בעלי. יש לי בן הכי יקר בעולם, בן 43 ויש לי 3 נכדים מקסימים שאוהבים לבוא, הנכדים בני: 25, 26 והילד בן 8. נשארנו ציונים והייתי פה כשקיבלנו את מדינת ישראל והייתי הכי מאושרת בחיים.